

زمینه ها و عوامل شکل گیری بسیج

مطالعه سطحی و نگاه اولیه به موضوع می گوید پس از اینکه مرکز فساد و جاسوسی آمریکا توسط دانشجویان پیرو خط امام در ۱۳ آبان همان سال به تصرف در آمد که به تعبیر امام (ره) انقلاب دوم نام گرفت. حضور ناوگان آمریکا در خلیج فارس چهره واقعی به خود گرفت و در نتیجه خطر حمله آمریکا به جمهوری اسلامی بسیار جدی بود و در چنین زمان حساسی کشور نیازمند بسیج عمومی بود که با صدور فرمان و عباراتی بسیج ساز به ویژه " مملکتی که بیست میلیون جوان دارد بیست میلیون تفنگدار داشته باشد ". آمادگی تمامی اقشار خصوصاً جوانان را برای رویارویی و مقابله با حمله احتمالی آمریکا را به دنبال داشت و ارتشی که در این موقعیت از ثبات و آرامش و توازن رزمی کافی برخوردار نبود، با پشتوانه نیرو های مردمی تقویت شد. مطالعه عمیق تر نشان می دهد عوامل و حوادث دیگری در شکل گیری بسیج مستضعفین نقش داشته اند که حائز اهمیت است که صرفاً به حوادث همزمانی تأسیس بسیج اشاره ندارد، بلکه به زمان های قبل و زمان های بعد مربوط می شود. حوادث زمان قبل را می توان حوادث داخلی دانست که در این مقطع از انقلاب بسیار خطر ساز بوده است و حوادث احتمالی آتی حوادث سیاسی، اجتماعی و امنیتی کشور های خارجی علیه ایران و نا امنی های درون کشوری می باشد.

" توطئه هایی از قبیل طرح خود مختاری در کردستان، جنگ مسلحانه در سنج، آشوب در زاهدان، خرابکاری در خوزستان، انفجاری که تحت عنوان خلق عرب راه افتاده و مسئله لوله های نفتی، تشنج خلق مسلمان در تبریز، تروریسم فرقان، نیرنگ های منافقین، فدائیان ضد خلق و اقداماتی که نوکران جیره خوار شوق توده ای داشتند، خیلی از آن ها اقدامات عجیب و غریبی داشتند ... و صد ها و ده ها جریان دیگر، انفجار های خونبار، ترور های پی در پی چهر های برجسته و مبارز انقلاب، حتی ترور عناصر مومن به انقلاب، و جریان های بزرگی به عنوان براندازی، راه اندازی کردند و حوادث بعدی مثل جریان گنبد، جریان جنگل آمل، جنگل ماسوله گیلان، آنجا گروه های اشرف دهقان رفته بودند که ما آن روز ها دنبال پی گیری مسائل و مقابله با آن ها بودیم. از این مسائل که بگذریم تجاوز آشکار آمریکا، جریان طبس، توطئه چندین کودتا، محاصره های اقتصادی، تبلیغات سمپاشی جهانی علیه ایران و نهایتاً جنگ تحمیلی و موارد دیگری که در خاطر نیست همه و اکثراً سریع و انتقام گیری امپریالیسم جهانی از بزرگ ترین رویداد های بشری در انقلاب اسلامی ما بود. هیچ شبهه ای ندارم و هیچ کس ندارد به هر حال اعلام آمریکا مبنی بر حرکت و دستوری که صادر کردند برای حرکت ناوگان هایشان که بیابند خلیج فارس و اعلام کردند که ما در سواحل ایران نیرو پیاده خواهیم کرد ... باید بگویم زمینه ساز این فرمان، این حوادث بود که پی در پی صورت می گرفت." (مصاحبه با آقای رحمانی)

اگر ریشه های شکل گیری بسیج را صرفاً در زمان گذشته جستجو کنیم که وجود احزاب و گروه ها و عدم کارایی یا مردمی و همگانی نبودن نهاد های انقلاب باعث وجود نهاد مردمی چون بسیج شده است تا با تکیه بر مردم بتواند جوانان را از فریب گروه های غیر انقلابی نجات دهد، از استدلال کافی برخوردار نمی شویم. و اگر مانند بسیاری از افراد (دست اندکاران بسیج، شخصیت های سیاسی و شخصیت های نظامی) ریشه شکل گیری بسیج را در زمان حال کنکاش کنیم که حوادثی در همان ماه ها اتفاق افتاده است از جمله حوادث ۱۳ آبان و تصرف لانه جاسوسی آمریکا و حادثه لشکرکشی آمریکا به منطقه خلیج فارس، در اینصورت نیز دچار اشتباه فاحش می شویم زیرا اگر جمهوری اسلامی می توانست از این دو حادثه بزرگ جان سالم بدر می برد دیگر نیازی به استمرار بسیج نبود و اگر چنین حادثه ای اتفاق نمی افتاد فلسفه بسیج نیز زیر علامت سوال قرار می گرفت کامل ترین برداشت این است که ریشه های شکل گیری بسیج را در مسائل زیر بدانیم :

الف - عزم و اراده خلل ناپذیر امام خمینی (ره) در تشکیل بسیج به منظور آمادگی دفاعی آحاد مردم در تمامی زمینه ها

ب- وجود احزاب و گروه های مذهبی و ملی و داعیه حمایت از خلق را داشته اند و می رفت تا خطری جدی برای انقلاب اسلامی بوجود آورد.

ج- تهدید نظامی آمریکا به ایران پس از تصرف لانه جاسوسی که آمادگی بالایی جوانان را در کشور احتیاج داشت تا همانند انقلاب اول (پیروزی انقلاب) در صحنه حاضر باشند.

د- نهادهای مردمی چون کمیته های انقلاب، جهاد سازندگی، سپاه پاسداران و ... نتوانستند آحاد مردم را در صحنه اجتماع برای صیانت و حفاظت از دستاوردهای انقلاب اسلامی سازماندهی کنند، بلکه بخش اندکی از اقشار مردم را به مشارکت دعوت کرده اند.

ه- احتمال بروز تهدیدات خارجی و حوادث داخلی آینده که برای مقابله با آن، حضور چشمگیر مردم و آمادگی آنان بسیار حائز اهمیت بود و در عمل نیز چنین حوادثی با فراوانی زیاد واقع شد و چند ماه بعد جنگ تحمیلی عراق و ایران رخ داد که کارنامه عمل بسیج در طول هشت سال دفاع بسیار درخشان است.

و - تجلي مشاركت مردم در عرصه هاي مختلف انقلاب كه بر محور آن فرهنگ و تفكر بسيجي پديد آمد يعني اگر تهديدات خارجي و داخلي انقلاب را به خطر نمي انداخت، باز هم وجود بسيج ضروري بود خصوصاً بسيج فرهنگي، بسيج اقتصادي و بسيج سياسي براي مشاركت و حضور مردم واقعييت انكار ناپذير بشمار مي رفت.

ماخذ : سايت www.Basij.ir